

Obsah

1. Úvod do problematiky jednoduchého účetnictví	9
1.1 Co je jednoduché účetnictví?	9
1.2 Právní úprava účetnictví	9
1.3 Kdo účtuje v jednoduchém účetnictví?	11
1.4 Účetní zásady	11
1.5 Účetní knihy	12
1.6 Účetní doklady a účetní záznamy	13
1.7 Úschova účetních písemností	13
1.8 Důležité pojmy	14
1.9 Účetní období	15
2. Vedení účetnictví	17
2.1 Otevření účetních knih	17
2.2 Účtování v peněžním deníku	17
2.3 Peněžní deník u plátce DPH	24
2.4 Kniha pohledávek a závazků	29
2.5 Pomocné knihy	30
2.5.1 Kniha (karty) dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	30
2.5.2 Kniha zásob (skladní karty)	31
2.5.3 Mzdová evidence	32
2.6 Opravy účetních zápisů	32
2.6.1 Opravný účetní zápis	32
2.6.2 Oprava přeškrtnutím	33
2.7 Účtování v cizích měnách	34
3. Daňové výdaje	36
3.1 Leasing	36
3.1.1 Finanční leasing	37
3.1.1.1 Leasingové splátky	37
3.1.1.2 Akontace	39
3.1.1.3 Odkoupení najaté věci	39
3.1.2 Operativní leasing	40
3.2 Rezervy	40
3.2.1 Rezerva na opravy hmotného majetku	40
3.2.2 Rezerva na pěstební činnost	42
4. Dlouhodobý majetek	43
4.1 Dlouhodobý hmotný majetek	43
4.2 Dlouhodobý nehmotný majetek	44
4.3 Ocenění dlouhodobého majetku a účtování o jeho pořízení	44
4.3.1 Ocenění pořizovací cenou	44
4.3.2 Ocenění vlastními náklady	45
4.3.3 Ocenění cenou stanovenou pro účely daně dědické nebo darovací	46
4.3.4 Ocenění reprodukční cenou	46
4.3.5 Zvýšená vstupní cena	47
4.3.6 Zůstatková cena a zvýšená zůstatková cena	47
4.4 Reinvestiční odčitatelná položka	47
4.5 Odpisování dlouhodobého majetku	48

4.5.1 Rovnoměrné odpisy	49
4.5.2 Zrychlené odpisy	50
4.6 Vyřazování dlouhodobého majetku	51
4.6.1 Vyřazení prodejem	51
4.6.2 Vyřazení darováním	52
4.6.3 Vyřazení likvidací	53
4.6.4 Vyřazení v důsledku manka nebo škody	53
4.6.5 Vyřazení přeřazením do osobního užívání	55
5. Zásoby	56
6. Souvislý příklad	59
7. Přechod z jedné účetní soustavy na druhou	64
7.1 Přechod z jednoduchého účetnictví na podvojný účetnictví podnikatelů	64
7.1.1 Převod zůstatků	64
7.1.2 Zaúčtování rozdílů v důsledku přechodu	64
7.1.3 Daňové dopady přechodu	64
7.2 Přechod z podvojného účetnictví na jednoduchý účetnictví podnikatelů	65
7.2.1 Daňové důsledky přechodu	65
8. Ukončení činnosti, přerušování činnosti, změna způsobu uplatňování výdajů	66
8.1 Jaké úpravy poplatník provádí?	66
8.2 Poplatníci, kteří účtují v soustavě jednoduchého účetnictví	66
8.2.1 Pohledávky	66
8.2.2 Nespotebňované zásoby	68
8.2.3 Vytvořené rezervy a opravné položky	69
8.2.4 Závazky	69
8.2.5 Leasingové splátky	69
8.3 Poplatníci, kteří nejsou účetní jednotkou	70
9. Účetní závěrka v jednoduchém účetnictví za rok 2002	71
9.1 Kalendářní versus hospodářský rok	71
9.2 Účetní závěrka a uzávěrka	71
9.3 Inventarizace majetku a závazků	72
9.3.1 Zjištění skutečného stavu majetku a závazků	72
9.3.2 Porovnání skutečného stavu se stavem v účetnictví	73
9.3.3 Vypořádání a zaúčtování rozdílů	73
9.4 Účetní uzávěrka	74
9.5 Sestavení účetní závěrky	74
10. Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2002	76
10.1 Jakou formu má daňové přiznání?	76
10.2 Kdo je povinen daňové přiznání podat?	77
10.3 Jaké příjmy se zahrnují do daňového přiznání?	77
10.4 Jaké příjmy nejsou předmětem daně?	78
10.5 Jaké příjmy jsou od daně osvobozeny?	78
10.6 Jaké příjmy jsou zdaněny srážkou u zdroje?	78
10.7 Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6)	78
10.7.1 Příloha č. 2 k daňovému přiznání	79
10.8 Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7)	79
10.8.1 Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby	80

10.8.2	Příjmy dosažené za více zdaňovacích období	81
10.8.3	Příloha č. 1 k daňovému přiznání	81
10.9	Příjmy z kapitálového majetku (§ 8)	82
10.10	Příjmy z pronájmu (§ 9)	82
10.11	Ostatní příjmy (§ 10)	82
10.12	Výpočet základu daně	82
10.13	Výpočet daně	83
10.14	Slevy na dani	84
10.15	Příjmy ze zdrojů v zahraničí	84
10.15.1	Metoda vynětí s výhradou progresse	85
10.15.2	Metoda zápočtu daně zaplacené v zahraničí	85
10.15.3	Příloha č. 3 k daňovému přiznání	85
10.16	Samostatný základ daně	85
10.16.1	Příloha č. 4 k daňovému přiznání	86
10.17	Zápočet sražené daně z úrokových příjmů	86
10.18	Vrácení přeplatku	86
10.19	Příklad na sestavení daňového přiznání za zdaňovací období 2002	87
	Formulář přiznání k dani z příjmů fyzických osob	90

Jednoduché účetnictví je na rozdíl od složitějšího systému výsokého příjmatelů, daňové, je tomu tak proto, že jeho cílem je poskytnout podnikateli pro sestavení základu daně a příjmů. Struktura účtů je proto jednoduchá, je založena na příjmech a výdajích. Všechny peněžní operace účtujeme v průběhu účetního období, kterým je vždy kalendářní rok, se účty již rozdělujeme na příjmy a výdaje zahrnované či považované do základu daně. Účetní případy, při nichž k pohybu peněžních prostředků nedochází, se sledují odděleně (mimo peněžní účty).

1.2 Právní úprava účetnictví

Základní pravidla pro účtový účetnictví určuje zákon v obchodním zákoníku, § 35 až § 40 obchodního zákoníku stanoví povinnosti podnikatelů vůči účetnictví v rozsahu stanoveném zvláštním zákonem a způsobem, v tomto zákoně stanovíme. Obchodní zákoník dále vymezuje, kdo účtuje v soustavě jednoduchého či podvojného účetnictví.

Zvláštním právním předpisem, na který se obchodní zákoník odvolává, je zákon č. 363/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění. Tento zákon je speciální pro účtový účetnictví a proto se v velké části zabývá zjednodušeným účetnictvím pro jednoduché i podvojné účetnictví.

Účetnictví je zákonem daňově jako soustava účtových záznamů. Mezi účtovými záznamy, které jsou zákonem o účetnictví upraveny, patří:

- vymezení základních pojmů (např. účetní jednotka, účetní období),
- účetní závědy,
- účetní doklady,
- účetní knihy,
- účetní zápisy,
- účetní závěrka,
- způsoby oceňování,
- inventarizace majetku a závazků,
- úschova účetních přiznání.